

ÅRSRAPPORT 2019

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

*Utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS
Behandlet i kontrollutvalget 3.2.20, sak 10/20
Behandlet i kommunestyret 10.2.20, sak 017/20*

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	3
2.1	MEDLEMMER	3
2.2	MØTER OG SAKER	4
3	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	4
3.1	TILSYN/KONTROLL MED FORVALTNINGEN	4
3.2	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED REGNSKAPSREVISJON	5
3.3	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED FORVALTNINGSREVISJON	5
3.3.1	<i>Plan, bestilling og gjennomføring av forvaltningsrevisjon</i>	5
3.3.2	<i>Ikke gjennomførte kontroller</i>	6
3.3.3	<i>Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon</i>	6
3.4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED SELSKAPSKONTROLL	6
3.4.1	<i>Plan, bestilling og gjennomføring av selskapskontroll</i>	6
3.4.2	<i>Ikke gjennomførte kontroller</i>	6
3.4.3	<i>Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll</i>	6
3.5	KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR MED REVISJONEN	6
3.6	BUDSJETT FOR KONTROLL- OG REVISJONSARBEIDET	7
3.7	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING	8
3.8	ØVRIGE AKTIVITETER	8
4	SEKRETÆRFUNKSJON	9
5	AVSLUTTENDE KOMMENTARER	10
	VEDLEGG	11

1 INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid iht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret.

Det er utarbeidet eget reglement for kontrollutvalgets virksomhet. Kontrollutvalget reviderte sitt reglement i 2016, og det vil bli revidert igjen i første halvår av 2020. Kontrollutvalgets reglement ligger på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/> under «Sentrale dokumenter».

Kontrollutvalgets årsrapport er basert på årsplanen for kontrollutvalget for 2019 som ble vedtatt i kontrollutvalget i møtet den 10.12.18. Årsplanen omtaler kontrollutvalgets ordinære oppgaver og hva kontrollutvalget planlegger på et mer overordnet nivå. Denne ble oversendt kommunestyret til orientering, og ble behandlet i møtet 28.1.19, sak 012/19. I tillegg er årsrapporten basert på kontrollutvalgets tiltaksplan, som er en mer detaljert plan for hva som planlegges for hvert møte. Kontrollutvalgets årsplan og en kontinuerlig oppdatert tiltaksplan, ligger på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/> under «Sentrale dokumenter».

Vi har henvist til både møter og saker når vi omtaler hva kontrollutvalget har behandlet under de ulike oppgavene nedenfor, det er fordi det skal være enklere å gå inn på sakene dersom det er ønskelig å se nærmere på dem.

2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

2.1 Medlemmer

Kontrollutvalget i Våler kommune har i 2019 bestått av 4 medlemmer og 4 varamedlemmer (vanligvis 5 medlemmer og 5 varamedlemmer). Følgende medlemmer valgt til kontrollutvalg for perioden 2015-2019 (valgt av kommunestyret høsten 2015 med senere endringer):

Medlem	Parti	Varamedlem	
Hans Johan Finne – leder	SP	Eli Grøntoft Dybdahl	Varamedlemmer for 1, 2 og 3
May Britt Nordhagen	SV	Ola Sørlandsengen	
Det ble ikke valgt noe nytt fast medlem 10.12.18 Vanja Margrethe Holtnes Fredriksen (fra 7.5.18 til hun fikk fritak 10.12.18) Marita Kalfoss Sollien (fram til 19.3.18)	V	Nicklas Avén	
John Christian Wold- nestleder (fra 7.5.18)	PP	Kristian Noer	Varamedlemmer for 4 og 5
Grete Aabakken (fra 25.6.18) Åse S. Svendsen – nestleder (fram til 7.5.18)	AP	Grete Aabakken fram til 25.6.18)	

Kommunestyret valgte nytt kontrollutvalget i sitt konstituerende møte 30.9.19, sak 057/19. Det ble foretatt noen justeringer i møtet 28.10.19, sak 089/19, slik at kontrollutvalget for perioden **2019-2023** består av følgende (det er ikke personlige varamedlemmer, de innkalles i den rekkefølgen de står):

Medlem	Parti	Varamedlem	Parti
Geir Thomas Finstad - leder	BVS	1. Christina Svendsberget	BVS
Hans Johan Finne - nestleder	SP	2. John Christian Wold	PP
Unni Langmoen	FOLI	3. Svein K. Olsen	PP
Egil Olav Hansen	SV	4. Grete Aabakken	AP
Åse Pedersen	AP	5. Kjetil Ruud	AP

2.2 Møter og saker

Kontrollutvalget har i 2019 hatt 5 (6) møter og behandlet 59 (70) saker. Tallene i parentes er fra 2018. Det er færre møter, på grunn av kommunevalget høsten 2019. Hvilke saker som er behandlet, vedtakene i sakene og hvordan de er fulgt opp, går fram av vedlegget til årsrapporten. Alle sakene er fulgt opp eller lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging i 2020.

Kontrollutvalgets møter er åpne på lik linje med andre kommunale utvalg.

Møtedeltakelsen går fram av protokollene, som ligger tilgjengelig på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/> under «Møter».

Det har ikke vært avholdt noe fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i 2019.

3 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

3.1 Tilsyn/kontroll¹ med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn/kontroll med forvaltningen har i 2019 bl.a. blitt gjennomført på følgende måter:

- Kontrollutvalgets tilsyn/kontroll med politiske vedtak gjennomføres ved at medlemmene følger med på saksdokumenter fra de forskjellige politiske utvalgene. Kontrollutvalget gjennomfører en gjensidig rapportering i hvert møte eller ved behov.
- Ordfører, som har generelt møte- og talerett i kontrollutvalgets møter, inviteres til å delta i en samtale med kontrollutvalget i hvert møte, så sant det er mulig. Kontrollutvalget anser at samtalen med ordfører er nyttig, som et ledd i kontrollutvalgets kontakt med kommunestyret. Som et fast punkt ber kontrollutvalget om en tilbakemelding på om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøre oppmerksom på.
- Rådmannen blir innkalt til hvert møte for å rapportere eller orientere kontrollutvalget om forskjellige saker. Det er bl.a. noen faste orienteringer i hvert møte:
 - Økonomi (utvikling/budsjett og investeringer).
 - Sykefravær.
 - Eventuelle anmeldelser eller varslinger.
 - Oversikt over tilsynssaker (statlig tilsyn).
- Kontrollutvalget ber også om orientering om rådmannens system for oppfølging av KS-saker.
- Hvilke saker det for øvrig er orientert om, går fram av protokollen fra møtene, som ligger tilgjengelig på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/> under «Møter».
- Kontrollutvalget behandlet skatteoppkrevers årsrapport og Skatteetatens kontrollrapport for 2018 i møtet 18.3.19, sak 20/19. Saken ble behandlet i kommunestyret 1.4.19, sak 027/19.
- Kontrollutvalget mottok en ekstern henvendelse vedrørende en byggesak. Kontrollutvalget behandlet henvendelsen i møtet 25.11.19, sak 56/19. Kontrollutvalget mente at dette ikke var en sak for dem og avsluttet saken i møtet.
- Sekretariatet henter fortløpende ut kopier av statlige tilsynsrapporter, enten fra statens eller kommunens postliste. Kontrollutvalget blir orientert om disse.

I tillegg har kontrollutvalget fått følgende informasjon i møtene:

Informasjon om/fra	Behandlet i møtet
Vann og avløp (på bakgrunn av rapport om forvaltningsrevisjon)	21.1.19, sak 5/19
Barnehager	18.3.19, sak 19/19
Kultur for læring	20.5.19, sak 26/19

¹ Etter den nye kommuneloven, som ble vedtatt ved konstituerende kommunestyremøte, brukes ikke lenger ordet tilsyn om kontrollutvalgets arbeid, men **kontroll**. I denne rapporten bruker vi derfor tilsyn/kontroll.

Informasjon om/fra	Behandlet i møtet
Etikk og varsling i kommunen (fellessak i alle kontrollutvalgene i regionen)	2.9.19, sak 41/19

Disse sakene, sammen med revisjonens rapportering, danner grunnlag for det løpende tilsynet/den løpende kontrollen med kommunen. Sekretariatets oppfølging av kontrollutvalgets saker rapporteres gjennom en egen oversikt, som legges fram for kontrollutvalget for hvert møte. Denne rapporten ligger som vedlegg til årsrapporten.

3.2 Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kommuneregnskapet for 2018 ble behandlet i møtet 20.5.19, sak 31/19. Kontrollutvalget ga sin uttalelse til regnskapet i henhold til forskrift om kontrollutvalg § 7. Kontrollutvalget behandlet årsavslutningsbrevet for 2018 i samme møte, sak 32/19. Kontrollutvalget fulgte opp årsavslutningsbrevet i møtet 2.9.19, sak 40/19.

Kontrollutvalget får vanligvis informasjon om revisjonsstrategien i løpet av høsten hvert år. Revisjonsstrategien for 2019 ble utsatt til det første møtet i 2020, på grunn av kommunevalget. Interimrapporten (foreløpig gjennomført regnskapsrevisjon for 2019) blir også behandlet i det første møtet i 2020.

Kontrollutvalget har ikke mottatt noen nummererte brev i 2019 og det er for øvrig ingen revisjonsmerknader som ikke er fulgt opp, jf. forskrift om kontrollutvalg § 8.

3.3 Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon

3.3.1 Plan, bestilling og gjennomføring av forvaltningsrevisjon

I revidert plan for forvaltningsrevisjon (for 2019-2020), som ble vedtatt i kommunestyret 1.4.19, sak 028/19, ble følgende prosjekter satt opp som prioritert for 2019:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Oppfølging av kommunestyrevedtak	Bli kommunestyrets vedtak fulgt og har rådmannen et tilfredsstillende system for å sikre at vedtakene blir fulgt opp? (mulig mindre prosjekt)	2019
Saksbehandling teknisk.	Gjennomgang av saksbehandlingen for byggesak med mer på teknisk, tidsfrister (saksbehandlingstid) og dispensasjoner.	2019/2020

Kontrollutvalget bestilte i 2018 en forvaltningsrevisjon knyttet til **Psykososialt skole- og arbeidsmiljø i Vålærskolen**, og denne rapporten ble behandlet i mai 2019.

Kommunestyret ba om en omprioritering av prosjekter i sitt møte 28.1.19, hvor det ble bedt om en forvaltningsrevisjon på **Investeringsprosjektet skole og aktivitetshus** i stedet for forvaltningsrevisjon i **Våler Vekst AS**, se pkt. 3.4.1. Kontrollutvalget mente at det var problematisk å gjennomføre en forvaltningsrevisjon som en «kvalitetssikring» av en prosess, bl.a. på bakgrunn av følgende uttalelse fra Hedmark Revisjon IKS:

Det er også rådmannens ansvar å vurdere økonomisk risiko ved investeringsprosjekter, være tydelig på valg av entrepriseløsning og roller til dem som får tildelt oppgaver i forbindelse med byggeprosjektet. Rådmannen har også ansvaret for at det etableres en betryggende intern kontroll i investeringsprosjektet.

Gis kommunens revisor i oppgave å være en aktør i en pågående byggeprosjekt vil det bli utfordrende når revisor evt senere kommer i en situasjon at denne skal påpeke evt feil og mangler ved prosjektgjennomføring, økonomistyring, etterlevelse av lov om offentlige

anskaffelser mm. Revisors uavhengighet kan da fort bli utfordret. Dette vil gjelde både innenfor regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Kommunestyret sluttet seg til denne vurderingen i møtet 1.4.19.

3.3.2 Ikke gjennomførte kontroller

Det er foreløpig ikke bestilt noen nye forvaltningsrevisjoner i 2019, men dette blir gjort i det første møtet i 2020. Forvaltningsrevisjoner etter plan for **2019-2020** er ikke gjennomført, jf. det som er sagt ovenfor.

3.3.3 Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har fulgt opp forvaltningsrevisjon knyttet til **Vann og avløp** i møtet 25.11.19, sak 54/19. Anbefalingene anses delvis som fulgt opp og kontrollutvalget følger opp saken igjen høsten 2020.

I samme møtet, sak 55/19 fulgte kontrollutvalget opp forvaltningsrevisjon knyttet til **Psykososialt skole- og arbeidsmiljø i Vålerskolen**. Kontrollutvalget vedtok å følge opp saken igjen etter at den nye skolen var på plass.

Kontrollutvalget fulgte også igjen opp en tidligere forvaltningsrevisjon knyttet til **Innkjøp** i møtet 18.3.19, sak 18/19. Saken følges også opp igjen i 2020.

3.4 Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll

3.4.1 Plan, bestilling og gjennomføring av selskapskontroll

I revidert plan for selskapskontroll (for 2018-2019), som ble vedtatt i kommunestyret 24.9.18, sak 054/18, ble følgende prosjekter satt opp som prioritert for 2019:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Våler Vekst	Forvaltningsrevisjon	Kompetanse og kultur og ivaretagelse av brukerne.

Det ble i møtet 21.1.19, sak 6/19 bestilt en selskapskontroll/ forvaltningsrevisjon i **Våler Vekst AS**. Rapporten leveres i mars 2020.

3.4.2 Ikke gjennomførte kontroller

Det er ingen selskapskontroller som ikke er bestilt.

3.4.3 Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll

I 2018 behandlet kontrollutvalget en selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i **Midt-Hedmark brann og redning IKS**. Det var et samarbeidsprosjekt mellom alle eierne i selskapet og var initiert av en konkret sak, varslet av en ansatt i selskapet. Rapporten ble fulgt opp i møtet 18.3.19, sak 16/19 og møtet 2.9.19, sak 42/19. Saken er avsluttet fra kontrollutvalgets side.

3.5 Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Kontrollutvalget skal vurdere om kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kommunens revisor er Hedmark Revisjon IKS, som er revisor for 16 kommuner i Hedmark, samt Hedmark fylkeskommune. Kontrollutvalget har ingen grunn til å tro at Våler kommune ikke har en forsvarlig revisjonsordning. Hedmark Revisjon IKS er medlem av NKRF² og er underlagt NKRFs kvalitetskontroll.

Påseansvaret med revisjonen har blitt utøvd på flere måter, bl.a.:

² Norges Kommunerevisorforbund

- Gjennom revisjonens orientering om sitt årlige planverk (revisjonsstrategi) og rapportering i forhold til dette (interimrapportering), jf. pkt. 3.2.
- Gjennom daglig leders orientering om gjennomført benchmarking av revisjonstjenestene.
- Gjennom kontrollutvalgets behandling av revisjonsberetninger til reviderte regnskaper og andre rapporter med utgangspunkt i revisjonsarbeidet (jf. pkt. 3.2).
- Gjennom revisjonens muntlige rapporteringer om revisjonsarbeidet.
- Gjennom vurderinger av mottatte revisjonsrapporter.

Dokumentasjonen av kontrollutvalgets oppfølging av dette påseansvaret (skjematisk oversikt) for 2019 blir behandlet i første møtet 2020. Dokumentasjonen for kontrollutvalgets påseansvar for 2018, ble behandlet i kontrollutvalgets møte 21.1.19, sak 11/19.

I tillegg kan vi nevne:

- Oppdragsansvarlig revisor for både forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon la fram **uavhengighetserklæringer** for Våler kommune i kontrollutvalgets møte hhv. 21.1.19, sak 7/19, 20.5.19, sak 28/19 og 25.11.19, sak 51/19 (de to siste på grunn av skifte av oppdragsansvarlig regnskapsrevisor).
- Kontrollutvalget har behandlet **oppdragsavtale** med Hedmark Revisjon IKS for 2019, i møtet 21.1.19 sak 9/19. I denne avtalen går fram hvilke oppgaver som planlegges ut fra de ressursene som er til rådighet, jf. også pkt. 3.6. Det ble rapportert til forhold til oppdragsavtalen pr. 31.12.18 i møtet 21.1.19 sak 8/19 og for første halvår 2019 i møtet 2.9.19, sak 44/19.
- Revisjonen arbeider bevisst med å bedre kompetansen og revisjonsarbeidets kvalitet, planleggingen og rapporteringen. Kravene til den obligatoriske etterutdanningen (i tråd med NKRFs retningslinjer) er oppfylt for alle ansatte.
- Kontrollutvalget har også blitt informert i flere av møtene om en mulig sammenslåing av Hedmark Revisjon IKS med Innlandet Revisjon IKS, ettersom de to fylkeskommunene skulle slås sammen til Innlandet fylkeskommune og disse revisjonsenhetene reviderte hver sin fylkeskommune. Det ble ingen sammenslåing og Innlandet Revisjon IKS ble valgt som revisor for Innlandet fylkeskommune.

3.6 Budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet

Kontrollutvalget skal legge fram forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Budsjettforslaget skal inneholde utgifter til kontrollutvalgets virksomhet, ramme for sekretariatets budsjett og ramme for revisjonens budsjett. Til sammen skal dette utgjøre funksjon 110 i KOSTRA-rapporteringen.

I kontrollutvalgets budsjett ligger godtgjørelser, utgifter til reise, kurs, bevertning mv. Hva som ligger i sekretariatets virksomhet går fram av pkt. 4.

I **revisjonstjenesten** som kommunen betaler for, er følgende oppgaver inkludert:

- Revisjon av kommuneregnskapet, regnskapsbekreftelsen samt tilleggsoppgaver.
- Forvaltningsrevisjon.
- Selskapskontroll.
- Div. faglig veiledning.
- Attestasjonsoppgaver (inkludert momskompensasjon)
- Spillemiddelregnskaper
- Pasientregnskaper (sykehjem og boliger med heldøgns omsorg og pleie)
- Eventuelle granskningsoppgaver eller spesielle undersøkelser.
- Revisjonens deltakelse i kontrollutvalgets møter og kommunestyremøter

Kontrollutvalgets la i 2018 fram følgende forslag til budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet for **2019**, som fordeler seg slik:

		2019
Kontrollutvalget	Sum	151 000
Sekretariat	Ramme for virksomheten	216 000
Revisjonen	Ramme for virksomheten	975 000
Sum		1 342 000

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2019. Regnskap i forhold til budsjett for sekretariatet og revisjonen avregnes i forhold til medgått tid i de respektive regnskapsavslutningene for 2019.

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for **hele kontroll- og revisjonsarbeidet for 2020** i møtet 2.9.19, sak 43/19. Tallene går fram av sak 43/19 i vedlegget til årsrapporten. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2³, sier at kontrollutvalgets forslag skal følge med formannskapets innstilling til kommunens budsjett ved kommunestyrebehandlingen. Dette ble fulgt opp i Våler. Kommunestyret har vedtatt kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2020.

3.7 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget har i 2019 gjennomført følgende rapportering:

- Kontrollutvalgets **årsrapport for 2018** ble behandlet i kontrollutvalget 21.1.19, sak 10/19 og i kommunestyret 25.2.19, sak 019/19.
- **Årsplanen for 2020** ble behandlet i kontrollutvalget 25.11.19 (sak 49/19), og ble deretter oversendt kommunestyret med forslag om å ta årsplanen til orientering. Kommunestyret behandlet årsplanen i møtet 19.12.19, sak 121/19.
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret i forbindelse med resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll – dette blir gjort gjennom kontrollutvalgets årsrapport, jf. pkt. 3.3.3 og 3.4.3.
- Rapporter etter gjennomførte kontroller er sendt fortløpende til kommunestyret.

3.8 Øvrige aktiviteter

Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og de ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper, samt å treffes og ha kontakt med andre kontrollutvalg. For å følge opp dette kan følgende nevnes:

- Tre av kontrollutvalgsmedlemmene i Våler deltok på NKRFs kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 30-31 januar 2019.
- Sekretariatsleder sender jevnlig ut kopier av en del fagartikler («Fagstoff») knyttet til kontroll og revisjon. Dette er et tiltak som alle medlemmene mener er nyttig for å holde seg oppdatert.
- Kontrollutvalget gjennomfører i hvert møte, en evaluering av dagens møte. Det er viktig for å kunne gjøre møtene så hensiktsmessige som mulig.
- Kontrollutvalget gjennomførte en evaluering av sin virksomhet for perioden 2015-2019 i møtet 2.9.19, sak 45/19. Det ble også tatt en evaluering i samtalen med både ordfører, rådmann og revisjonen i samme møte.
- 2019 var valgår, og det ble valgt nye kontrollutvalg høsten 2019. Det nye kontrollutvalget fikk en foreløpig orientering om kontrollutvalgets rolle og oppgaver i møtet 25.11.19, men vil få en heldagsopplæring i januar 2020. De tidligere kontrollutvalgsmedlemmene ble invitert til møtet 25.11.19, for å formidle sine erfaringer videre til det nye utvalget.

Kontrollutvalget er opptatt av å gjøre kontrollutvalgets virksomhet mer synlig. Følgende tiltak er gjennomført:

³ Forskrift (FOR-2019-06-17-904) iht. ny kommunelov.

- Kontrollutvalget er omtalt på kommunens hjemmeside <https://www.vaaler-he.kommune.no/politikk/kontrollutvalget/>.
- Kontrollutvalgets møteplan med saker og protokoller ligger på kommunens hjemmeside sammen med de øvrige utvalgene i kommunen.
- På hjemmesiden til Glåmdal sekretariat IKS (se pkt. 4) er kontrollutvalgene og kontrollutvalgenes oppgaver er synliggjort (www.gs-iks.no). Våler sine saker er omtalt på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/>
- Ettersom kontrollutvalgets møter er åpne, sender sekretariatet både sakslister og møtebøker til Glåmdalen og Østlendingen.

4 SEKRETÆRFUNKSJON

Kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes har felles sekretariat gjennom det interkommunale selskapet Glåmdal sekretariat IKS. Selskapets bemanning er på 1,8 stillinger (2 personer).

Det er vedtatt egne etiske retningslinjer for Glåmdal sekretariat IKS. Disse bygger på de etiske retningslinjene som er vedtatt for NKRFs medlemmer.

Glåmdal sekretariat IKS mottok i januar 2018 en søknad fra Sekretariatet for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal, hvor de anmodet om å bli slått sammen med Glåmdal sekretariat IKS. Sekretariatet for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal er sekretariat for kontrollutvalgene i Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil og Åmot kommuner. Kontrollutvalget fikk saken til høring i 2018 og sluttet seg til en sammenslåing. Saken ble deretter behandlet i kommunestyrene våren 2019 og høsten 2019 ble selskapsavtalen behandlet. Dessverre ble det noen avvikende vedtak i noen av kommunene i Kongsvingerregionen, derfor må saken behandles på nytt i 2020. Det blir derfor ingen sammenslåing fra 1.1.20, som en håpet på. Kontrollutvalget har blitt holdt oppdatert om saken i flere av møtene i 2019.

Tidsbruk

Når vi trekker ferie og permisjoner fra total arbeidstid i perioden 1.1.19-31.12.19, har sekretariatet hatt 2 556 timer (2 666 timer) til disposisjon (tallet i parentes er fra 2018). Noe av årsaken til reduksjonen fra 2018, er at sekretariatsleder ikke fikk tatt ut all ferie og avspasering i 2018. 78,1 % (76 % i 2018) av timene er brukt på kontrollutvalgene (1 997 timer). Disse er fordelt på kontrollutvalgene som tabellen under viser:

	Timer	%
Eidskog	385	19,3
Grue	261	13,1
Kongsvinger	317	15,9
Nord-Odal	255	12,8
Sør-Odal	264	13,2
Våler	257	12,9
Åsnes	258	12,9
	1997	100

Det er til sammen behandlet **433 saker** i de 7 kontrollutvalgene i 2019 (inkl. «Eventuelt» og «Evaluerings»). Det er 67 færre saker enn i 2018, jf. det som er sagt under pkt. 2.2

For Våler ser fordelingen av timer til kontrollutvalgets virksomhet slik ut:

Oppgaver	2019	2018
Saksbehandling	228	218
Møter kontrollutvalget	26	40
Analyse/plan for SK ⁴	0	2
Analyse/plan for FR ⁵	0	3
Møte med revisjonen	1	1
Planlegg/faglig oppdatering	3	4
	257 ⁶	268

Under den største oppgaven, saksbehandling til kontrollutvalget, ligger all saksforberedelse og forskjellige undersøkelser til kontrollutvalget, herunder årsplaner og årsrapporter, møteinnkallinger med tilhørende bestillinger og avtaler, referater og oversendelse av vedtak til videre behandling og oppfølging av vedtak.

Det er brukt noe mer tid til saksbehandling i 2019 enn i 2018, selv om det er færre møter/saker. Det har bl.a. sammenheng med etablering av nye utvalg og at det i 2018 ble brukt en del tid på revidering av planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Den øvrige tidsbruken, totalt 558 (620 i 2018) timer, har gått til saksbehandling og møter i styret og representantskapet, administrasjon/IT/kontor/arkiv, kurs og reiser til og fra møter i kommunene.

60 % av kommunenes betaling for sekretariattjenesten blir fordelt etter tidsbruken i kontrollutvalgene i ettertid. De øvrige 40 % blir fordelt etter innbyggertall.

5 Avsluttende kommentarer

Kontrollutvalget har en viktig oppgave med å kontrollere kommunens virksomhet, sammen med revisjonen og sekretariatet. Kontrollutvalget er avhengig av et samarbeid mellom sekretariatet og revisjonen, og dette samspillet har fungert bra også i 2019.

Kontakten mot kommunen, spesielt ordføreren og rådmannen, har også vært nyttig. Kontrollutvalget mener at samtalene som gjennomføres i kontrollutvalgsmøtene, bidrar positivt til en god kontakt.

Våler, 3.2.20

Geir T. Finstad (sign.)
leder kontrollutvalget

Torgun M. Bakken (sign.)
sekretariatsleder

⁴ Overordnet analyse og plan for selskapskontroll.

⁵ Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon.

⁶ Summen blir 258, men differansen skyldes avrundinger.

VEDLEGG

Oppfølging KU-saker Våler-2019

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
21.1.19	1/19	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referater og informasjonen til orientering.				✓
	2/19	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	3/19	Oppfølging av selskapskontroll i Midt-Hedmark Brann og redning IKS	Saken utsettes til neste møte.			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	4/19	Samtale med rådmannen	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓
	5/19	Informasjon om vann og avløp, jf. rapport forvaltningsrevisjon.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	6/19	Prosjektplan selskapskontroll.	1. Kontrollutvalget viser til plan for selskapskontroll for Våler kommune for 2018-2019 og vedtar oppstart av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til <i>Våler vekst AS</i>.2. Prosjektet har følgende problemstillinger: 1. Har de ansatte i Våler Vekst AS tilstrekkelig kompetanse til å veilede og lede de som trenger arbeidstrening?2. I hvilken grad har ledelsen fokusert internt på etikk og holdningsskapende arbeid?3. I hvilken grad får brukere tilbud om arbeidstrening/opplæring i hele tiltaksperioden?4. I hvilken grad kommer brukere ut i langvarig arbeid gjennom Våler Vekst AS sin virksomhet?5. I hvilken grad har brukerne medvirkning og innflytelse på sin egen arbeidssituasjon?3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 200 timer og kontrollutvalget ber om at endelig rapport ferdigstilles og legges fram for kontrollutvalget i løpet av høsten 2019, eventuelt i første halvdel av 2020.	Hedmark Revisjon IKS		Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.				
	7/19	Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet.	Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes og regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet for Våler kommune for 2019 til orientering.				✓
	8/19	Statusrapport oppdragsavtalen 2. halvår 2018 (pr. 31.12.18).	Kontrollutvalget tar statusrapport for oppdragsavtalen pr. 31.12.18 orientering.				✓
	9/19	Oppdragsavtalen for 2019.	Oppdragsavtalen med Hedmark Revisjon IKS for 2019 godkjennes.				✓
	10/19	Kontrollutvalgets årsrapport for 2018.	1. Kontrollutvalget årsrapport for 2018 vedtas. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2018 til orientering.	KS	KS 25.2.19 Sak 019/19 Utskrift 26.2.19		✓
	11/19	Kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.	Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av 1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.18.2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.18.				✓
	12/19	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
	13/19	Evaluering av kontrollutvalgets møte.	Evalueringen tas til etterretning.				✓
							OK
18.3.19	14/19	Referater og orienteringer.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering				✓
	15/19	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	16/19	Oppfølging av selskapskontroll i Midt-Hedmark Brann og redning IKS.	1. Kontrollutvalget tar foreløpig saken til orientering. 2. Sekretariatet innhenter utpå høsten informasjon om saken fra sekretariatet i Sør-Østerdal 3. Saken settes opp igjen til behandling i septembermøte i kontrollutvalget.			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	17/19	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓
	18/19	Ytterligere oppfølging av FR innkjøp, jf. KU sak 4/18	Kontrollutvalget tar redegjørelsene fra rådmannen til orientering og følger opp saken igjen i første møte i 2020.			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	19/19	Informasjon om barnehager.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	20/19	Skatteoppkrevers årsrapport og kontrollrapport fra Skatteetaten.	Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Våler kommunestyre å fatte slikt vedtak:	KS	KS 1.4.19 Sak 027/19		✓

Møte	Saknr.	Sak	Vedtaks	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2018 og Skatteetatens kontrollrapport tas til orientering.		Saksutskrift 11.4.19		
	21/19	Vurdering av bestilling av forvaltningsrevisjon iht. plan for 2019-2020, vedtak i kommunestyret.	Saken sendes tilbake til kommunestyret med følgende forslag til vedtak 1. Kommunestyret ser problemene med å gjennomføre den ønskede kontrollen av kommunens investeringsprosjekt skole og aktivitetshus på nåværende tidspunkt og ber kontrollutvalget heller vurdere å legge inn en forvaltningsrevisjon knyttet til investeringsprosjekter i plan for forvaltningsrevisjon for 2021-2024. 2. Kommunestyret vedtar revidert plan for forvaltningsrevisjon for 2019-2020 med de prioriteringene som går fram av plan for forvaltningsrevisjon, pkt.2	KS Hedmark Revisjon IKS	KS 1.4.19 Sak 028/19 Saksutskrift 11.4.19		✓
	22/19	Eventuelt	Det var ingen saker under eventuelt.				✓
	23/19	Evaluering av kontrollutvalgets møte	Kontrollutvalget tar evalueringen til etterretning.				✓
							OK
20.5.19	24/19	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering				✓
	25/19	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	26/19	Informasjon om prosjektet «Kultur for læring».	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	27/19	Informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.				✓
	28/19	Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av uavhengighet for 2019.	Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlige regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet for Våler kommune for 2019 til orientering.				✓
	29/19	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓
	30/19	Rapport forvaltningsrevisjon «Psykososialt miljø i skolen».	1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport om «Psykososialt miljø i skolen» til orientering. 2. Rapporten sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: a. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Psykososialt miljø i skolen» til orientering. b. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger. c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.11.19.	KS	KS 17.6.19 040/19 Saksutskrift 9.7.19	Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig										
	31/19	Årsregnskap/årsberetning 2018 – Våler kommune.	Kontrollutvalgets uttalelse til Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for 2018, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.	KS med kopi FSK	KS 17.6.19 Sak 035/19 Saksutskrift 9.7.19		✓										
	32/19	Årsavslutningsbrev 2018.	1. Kontrollutvalget årsavslutningsbrevet for 2018 fra Hedmark Revisjon IKS til orientering. 2. Kontrollutvalget følger opp både årsavslutningsbrevet og interimrapporten i neste møte			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓										
	33/19	Etikk og varsling i kommunen (fellessak i alle kontrollutvalgene)	Saken utsettes til neste møte.				✓										
	34/19	Ytterligere oppfølging av overordnet selskapskontroll, jf. KU-sak 53/18.	Saken utsettes til neste møte.				✓										
	35/19	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓										
	36/19	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	Kontrollutvalget tar evalueringen til etterretning.				✓										
							OK										
2.9.19	37/19	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering				✓										
	38/19	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓										
	39/19	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓										
	40/19	Oppfølging årsavslutningsbrev og interimrapportering 2018.	Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelser til orientering.				✓										
	41/19	Etikk og varsling i kommunen (fellessak i alle kontrollutvalgene)	Kontrollutvalget tar diskusjonen med rådmannen til orientering.				✓										
	42/19	Oppfølging av selskapskontroll i MBRV.	Kontrollutvalget tar selskapets tilbakemelding til orientering.				✓										
	43/19	Budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet 2020.	1. Følgende forslag til ramme for budsjettet for kontroll- og revisjonsarbeidet for Våler kommune vedtas og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag til ordningen for 2020. <table border="1" data-bbox="943 1166 1395 1347"> <thead> <tr> <th></th> <th>Budsjett 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kontrollutvalget</td> <td>176 000</td> </tr> <tr> <td>Sekretariatet</td> <td>231 000</td> </tr> <tr> <td>Revisjonen</td> <td>1 025 000</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>1 432 000</td> </tr> </tbody> </table>		Budsjett 2020	Kontrollutvalget	176 000	Sekretariatet	231 000	Revisjonen	1 025 000	Totalt	1 432 000	Våler kommune/ KS	KS 19.12.19, Sak 116/19 Mottatt 6.1.20 Kontrollutvalgets forslag ble vedtatt.		✓
	Budsjett 2020																
Kontrollutvalget	176 000																
Sekretariatet	231 000																
Revisjonen	1 025 000																
Totalt	1 432 000																

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			2. Forslaget følger formannskapetets innstilling til kommunestyret vedrørende budsjettet for Våler kommune 2020. 3. Særutskrift av kommunestyrets behandling, med spesifisering av bevilgede beløp for kontroll- og revisjonsarbeidet, sendes kontrollutvalget, Hedmark Revisjon IKS og Glåmdal sekretariat IKS til orientering.				
	44/19	Statusrapport oppdragsavtalen, første halvår 2019.	Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 1. halvår 2019 til orientering.				✓
	45/19	Evaluering/oppsummering av kontrollutvalgets virksomhet 2015-2019.	Kontrollutvalget tar evalueringen/oppsummeringen til orientering.				✓
	46/19	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
	47/19	Evaluering av kontrollutvalgets møte.	Kontrollutvalget tar evalueringen til etterretning.				✓
							OK
25.11.19	48/19	Velkommen til det nye kontrollutvalget	Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.				✓
	49/19	Kontrollutvalgets årsplan for 2020.	1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med de endringer som framkom i møtet, som kontrollutvalgets årsplan for 2020. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2020 til orientering.		KS 19.12.19, Sak 121/19 Utskrift 7.1.20		✓
	50/19	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	51/19	Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring.	1. Kontrollutvalget tar saken til orientering. 2. Tommy Pettersens tidligere framlagte uavhengighetsvurderingen gjelder for Våler for regnskapsåret 2019.				✓
	52/19	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	53/19	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓
	54/19	Oppfølging av forvaltningsrevisjon Vann og avløp.	1. Kontrollutvalget anbefaler at rådmannen fører på en oppfølgingsfrist på saker som skal følges opp, i dette tilfellet, for pålegget/anbefalingen fra Mattilsynet. 2. Kontrollutvalget tar for øvrig rådmannens tilbakemelding til orientering og anser anbefalingene som delvis fulgt opp.			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	55/19	Oppfølging av forvaltningsrevisjon Psykososialt miljø i skolen.	1. Kontrollutvalget følger opp saken igjen etter at den nye skolen er på plass.			Lagt inn i tiltaksplanen	✓

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			2. Kontrollutvalget tar for øvrig rådmannens tilbakemelding til orientering.			for oppfølging	
	56/19	Mottatt henvendelse til kontrollutvalget.	Kontrollutvalget ser ikke at dette er en sak som de ønsker å gå videre med.				✓
	57/19	Overføring av erfaringer – møte mellom nye og gamle medlemmer.	Kontrollutvalget tar med seg tidligere kontrollutvalgs erfaringer i sitt arbeid videre.				✓
	58/19	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
	59/19	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	Kontrollutvalget tar evalueringen til etterretning.				✓
							OK
						2019	OK